

РОЛЬ ДАНИХ У ТРАНСФОРМАЦІЇ ЕКОНОМІКИ ТА СИСТЕМИ УПРАВЛІННЯ

У статті досліджено роль даних у трансформації економіки в умовах розвитку цифрових технологій. Обґрунтовано, що стрімке зростання обсягів даних та розвиток інформаційно-комунікаційних технологій формують передумови переходу до економіки, керованої даними, у межах якої дані стають стратегічним ресурсом економічного розвитку, джерелом інновацій та основою прийняття управлінських рішень. Визначено, що використання даних сприяє зниженню транзакційних витрат, розвитку цифрових ринків, підвищенню продуктивності економічних процесів та ефективності державної політики. Проаналізовано трансформацію підходів до врядування в умовах переходу від моделі електронного урядування до цифрового уряду, орієнтованого на використання інтегрованих даних, аналітики та цифрових платформ. Виокремлено основні напрями впливу даних на національному рівні, зокрема управління даними як основи цифрового врядування, використання даних для підвищення суспільної та економічної цінності, а також посилення довіри громадськості. Досліджено сучасний стан цифрової трансформації України та визначено, що високий рівень розвитку цифрових послуг, електронної участі та відкритих даних створює базові передумови для формування економіки, керованої даними. Водночас встановлено, що ключовими обмеженнями залишаються фрагментованість інформаційних систем, недостатній рівень взаємодії державних ресурсів, а також ризики кібербезпеки та захисту персональних даних. Обґрунтовано, що особливого значення управління на основі даних набуває в умовах воєнного та повоєнного відновлення, коли зростає потреба у постійному моніторингу, оперативному коригуванні політики та ефективному розподілі обмежених ресурсів. Зроблено висновок, що ефективно впровадження управління на основі даних потребує формування комплексної системи управління даними, яка поєднуватиме технологічні, інституційні, нормативні та етичні механізми використання інформаційних ресурсів.

Ключові слова: цифрова трансформація, економіка, керована даними, управління на основі даних, цифрове врядування, відкриті дані, цифрова економіка, електронне урядування.